

Coalitieakkoord 2018-2022

Groene stad met Lef!

Met krachtige buurten en dorpen

Alphen aan den Rijn

Groene stad met Lef!

Met krachtige buurten en dorpen

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Democratisch akkoord	6
3. De gemeente besturen: hoe doen we dat?	10
4. Wonen: toekomstbestendige en vitale buurten	12
5. Duurzaamheid: samen aan de slag met lef	15
6. Veranderende samenleving: merkbaar beter	17
7. Economie: kansen voor groene groei	20
8. Financiën en organisatie	22
Bloemlezing maatschappelijke organisatie en fracties	25

#1 Inleiding

Het coalitieprogramma *‘Alphen aan den Rijn: Een Groene stad met Lef!, met krachtige buurten en dorpen’*, toont de bouwstenen van een samenhangende visie op het lokale beleid.

De gemeente staat voor grote opgaven in het sociale domein (doorontwikkeling van huidig beleid), de fysieke leefomgeving (energietransitie, klimaatadaptatie, duurzaamheid, mobiliteit, woningbouw en bodemdaling) en het gezondheidsbeleid (inzet op preventie). Daarbij komen de demografische ontwikkelingen (vergrijzing, druk op de woningmarkt in Alphen Stad, krimp in de dorpen en migratie), de veranderende samenleving, een steeds mondigere bevolking, de invloed van de sociale media op de (politieke) menings- en besluitvorming en toenemende verantwoordingsdruk. Deze opgaven en ontwikkelingen beïnvloeden het lokale beleid. Tegelijkertijd bieden deze ontwikkelingen nieuwe kansen door erop in te spelen.

De coalitie zet volop in op zogenaamd *‘lerend beleid’*. *Proberen, pilots, experimenteren* door gebruik te maken van beschikbare data, te monitoren en te evalueren komt inzicht of het beleid werkt op de manier zoals voorspeld en bedoeld. Zo niet, dan is het zaak bij te sturen. Alphen aan den Rijn wil een landelijk voorbeeld zijn waar lokale beleidsontwikkeling, *nieuwe vormen van democratie in de wijken en dorpen* en het slimmer inzetten van financiën en voorzieningen centraal staan.

De herinrichting van het sociale domein, duurzaamheid en energie, het nieuwe bouwen en wonen, nieuwe en circulaire economie, democratische uitdagingen en de invoering van de nieuwe omgevingswet zijn slechts enkele voorbeelden van de kansen die *‘Alphen aan den Rijn: Groene stad met Lef!, met krachtige buurten en dorpen’* heeft.

We hebben de afgelopen jaren veel bereikt. Voor dit coalitieakkoord willen we het goede daarvan behouden, verbeteren waar mogelijk en vernieuwen indien nodig. Gekozen is voor een coalitieakkoord op hoofdlijnen inclusief de financiële vertaling die terug te vinden is in het voorlaatste hoofdstuk. De coalitie kiest ervoor om dit hoofdlijnenakkoord door het college uit te laten werken in een uitvoeringsprogramma. Het streven is dat dit programma voor de zomer van 2018 gereed is.

Missie

Bij alles wat wij doen staat de volgende missie van de coalitie voorop:

‘Voor alle inwoners een beter leven (geluk, welbevinden) met (positieve) gezondheid en duurzaamheid als basis voor sociaal- en ruimtelijk beleid’.

2 Democratisch akkoord Samen bouwen aan een vitale gemeente

Met het coalitieakkoord *‘Alphen aan den Rijn: Groene stad met Lef!, met krachtige buurten en dorpen’*, gaan we verder op de weg die met Nieuw en Anders in de achterliggende periode is ingeslagen. Er is immers de laatste jaren veel bereikt. Samen bouwen we aan een vitale gemeente waarin inwoners en organisaties een prominenter plek krijgen.

Met experimenteren en inspireren bouwen we aan een gemeente die van buiten naar binnen werkt, waarbij de inwoners en organisaties de opdrachtgevers zijn van de gemeente. Hier-voor hebben we zeven belangrijke bouwstenen geformuleerd voor wat wij ons ‘Democratisch akkoord’ noemen.

Bouwsteen 1

Inclusieve democratie

We zijn goed op weg, maar we zijn er nog niet. Het organiseren van tegenspraak, transparantie, tolerantie, dialoog, inclusie en respect voor andersdenkenden komt meer centraal te staan. We hebben ook oog voor de stille inwoners. Iedereen heeft een belang. Niks mis mee. We gaan nog meer op zoek naar die belangen en willen daarop aansluiten. We gaan niet op zoek naar manieren om inwoners te betrekken maar zoeken naar inwoners die betrokken zijn. Bij

hun straat, buurt, sport, werk of iets anders. Iedereen heeft een interesse, hobby, beroep of kwaliteit. Wij sluiten aan bij de talenten van inwoners.

Bouwsteen 2

Gedeelde zeggenschap

Met het nieuwe wijk- en kernenbeleid geven we inwoners meer zeggenschap over publieke middelen of eigenaarschap over publieke taken zodat ze ook écht medeverantwoordelijk kunnen zijn. Het publieke domein is van ons allemaal.

Bouwsteen 3

Een lokale democratische samenleving

Gemeenten kijken meestal van binnen naar buiten, naar wetten, instituties en de traditionele manier waarop we democratie hebben georganiseerd. Wij gaan voor méér dan dat. Wij gaan voor het principe van ‘eerst de gemeenschap, dan de politiek’. Van buiten naar binnen werken! Voor de samenleving als opdrachtgever van de gemeente.

Bouwsteen 4

De veranderende rol van de gemeenteraad?

Gemeenteraadsleden staan voor de uitdaging om hun rol in de veranderende samenleving en gemeente in te vullen. Vragen als hoe gaat de gemeenteraad om met maatschappelijke initiatieven? Wat laten we aan de samenleving? Hoe faciliteren we? Wat is onze rol als democratisch gekozen orgaan? Dit zijn de komende periode belangrijke vragen waarover we met elkaar in debat gaan. Als coalitiepartijen willen we voorop gaan in het gesprek hierover.

Bouwsteen 5

Democratie in het gemeentehuis

Wij nemen het initiatief om de ambtelijke organisatie zo in te richten dat de dynamiek in de lokale samenleving centraal staat. Wij willen dat de gemeente een organisatie is waarin niet het ritme van de klassieke beleidscyclus leidend is, maar het ritme van de samenleving.

Bouwsteen 6

Maatschappelijke democratie

Wij vinden vernieuwing van de lokale democratie geen doel op zich, maar wel een essentieel onderdeel van de veranderingen in de zorg, het sociaal- en fysieke domein, de Omgevingswet en de energie- en duurzaamheidsagenda. Het gaat de coalitiepartijen om ruimte voor initiatief, meer zeggenschap en eigenaarschap bij inwoners en belanghebbenden.

Bouwsteen 7

Maatwerk van straat tot dorp

Elke maatschappelijke opgave kent zijn eigen schaalgrootte: de inrichting van een multifunctionele accommodatie, de oprichting van een energiecoöperatie of een woonplek voor nieuwkomers. Steeds hebben we te maken met andere betrokkenen en democratische processen. Dorpen en wijken verschillen van elkaar. Wij zetten in op maatwerk en investeren in (nieuwe) vormen van dorps- en wijkdemocratie: van straat tot gemeente en met eigen wijkbudgetten en een eigen wijkboekhouding.

De onderhandelaars namens de fracties van Nieuw Elan, CDA en GroenLinks

André de Jeu
Formateur

Gerard van As

Marjon Verkleij

Kees van Velzen

René Driesen

Erik van Zuylen

Portefeuilleverdeling

Het college van burgemeester en wethouders bestaat uit zes personen. Nieuw Elan en CDA dragen beide twee wethouders voor en GroenLinks één.

Burgemeester J.W.E. (Liesbeth) Spies

Integrale veiligheid en handhaving, openbare orde en veiligheid, integriteit, juridische zaken, dienstverlening, facilitaire zaken, I&A, ambassadeur-schap: regionaal, landelijk en internationaal.

De beoogd wethouders met de portefeuilleverdeling:

Nieuw Elan:

G.P. (Gerard) van As

Ruimtelijke ontwikkeling, wonen, bouwen (projecten), vastgoed, Omgevingswet, economisch beleid (EDBA) (inclusief evenementen en Alphen Marketing)

CDA:

C.J. (Kees) van Velzen

Verkeer en vervoer, water (vaarweg-beheer) en infrastructuur, financiën, P&O, projecten: Castellum, nieuwe bibliotheek, Mfa's vastgoed, Ipse. Groene Hart-economie, toerisme, recreatie, Greenport en plattelands-beleid, pilot gebiedsgericht werken (aantal dorpen)

GroenLinks:

L. (Leo) Maat

Energietransitie, duurzaamheid, landelijk gebied (natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie), afval, dierenwelzijn, milieu inclusief waterkwaliteit, cultuur en erfgoed (beleid), vergunningen, pilot gebiedsgericht werken (één wijk in Alphen Stad)

Nieuw Elan:

J.G. (Gert-Jan) Schotanus

Communicatie (in en met wijken), beheer openbare ruimte (wijken en kernen), Democratisch akkoord (wijken en kernen), onderwijs, sport, inkoop en aanbestedingen, parkeren

CDA:

J.A. (Han) de Jager

Participatie, jeugd en gezondheid, welzijn, zorg (Wmo), werk, onderwijs (leerplicht, praktijkonderwijs, MBO en toeleiding naar werk), integratie

De gemeente besturen: hoe doen we dat?

Inleiding

Democratie is onze manier van samenleven, onze manier om verschillen te overbruggen en mensen te (ver)binden. In onze samenleving, gebaseerd op democratische beginselen, handelt ons (lokaal) bestuur in het algemeen belang: óver maatschappelijke en politieke verschillen heen. *Want democratie is veel meer dan politiek*, meer dan de helft plus één.

We hebben een toonaangevende dienstverlening vanuit een wendbare organisatie. Dit betekent dat we zorgen voor *dienstverlening op maat*, zowel digitaal als persoonlijk. Daarbij hoort dat onze website en communicatie toegankelijk, begrijpelijk en aantrekkelijk zijn. Uiteraard willen we het onze inwoners zo makkelijk mogelijk maken: een voorbeeld daarvan is de zogenaamde meedenkende vergunningverlening. Omdat we de inwoners centraal stellen versterken we de communicatie in en met de wijken, waar een wethouder verantwoordelijk voor wordt.

Dat vraagt een doortastende verandering van werkwijze waarin maatschappelijke organisaties, andere professionals en gemeente samengebracht worden in *wijkteams*, die regievoeren en ondersteuning en uitvoering geven aan de dorps- of wijkopgaven samen mét participerende inwoners en buurtorganisaties en verenigingen.

Iedereen hoort erbij, ook de kwetsbare inwoners. Wij zorgen voor ondersteuning op maat. Daarbij

gaat het om werk, sport, kinderopvang, huisvesting van arbeidsmigranten en nog veel meer. *Het resultaat is een inclusieve samenleving*. Alphen aan den Rijn gaat verder met het implementeren van het VN-verdrag voor rechten van mensen met een beperking. Met als meetbare effecten: een betere leefomgeving, betrokken inwoners en een meer efficiënte inzet van middelen. Samen optrekken is voor ons vanzelfsprekend.

Gebiedsgericht werken en denken

De coalitiepartijen willen een krachtige integraal gebiedsgerichte dienstverlening om de doelstellingen uit dit coalitieakkoord in het dorp of op (stads)wijkniveau te realiseren. We doen dat met inwoners, vrijwilligers, vakspecialisten en professionals volgens de principes van ons democratisch akkoord.

De coalitiepartijen zetten voor het wijkgericht werken in op een wijkboekhouding. Hierin worden door de gemeente de publieke, private en particuliere geld- en waardestromen van een wijk of gebied in kaart gebracht. Hoeveel geld stroomt er de wijk in? Waar wordt dat geld aan uitgegeven? En wat is er bijvoorbeeld aan vakmanschap, ondernemende kracht, groen, kennis, onderwijs en zorg aanwezig?

De wijkboekhouding combineert open data (bijvoorbeeld van het Centraal Bureau voor Statistiek en RIVM) met lokale data. Hierdoor ontstaat gedetailleerde informatie over een

wijk (of dorp) op basis waarvan de wijk en de gemeente in gesprek gaan over samenwerking. Of de wijk maakt ondernemende business-modellen om vitale functies in een wijk te gaan organiseren. De wijkboekhouding bouwt aan een platform waarin gelden en waardenstromen inzichtelijk worden en waar verschillende partijen zelf aan kunnen bijdragen. Op deze manier zorgt *de wijkboekhouding voor meer transparantie en bewustwording*.

Er is bijna geen gemeente meer zonder *wijk- en of dorpsbudget*. Dat geldt ook voor Alphen aan den Rijn. Meestal gaat het over kleine bestedingen binnen duidelijke randvoorwaarden. Meestal besluit de gemeente(raad) zelf over de bestedingen. De ervaring leert echter dat als inwoners dit doen, dit tot meer kritische en transparante besluitvorming leidt. Daarom starten wij *de komende jaren meerdere experimenten* hiermee.

Het is belangrijk dat de gemeente meer in gesprek gaat met de inwoners van Alphen aan den Rijn. De overheid is geen anoniem antwoord-apparaat, maar is dienstbaar aan iedereen. *Als inwoners, organisaties of bedrijfsleven ideeën hebben gaan we uit van mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden*. Daarbij moet het vertrouwen tussen overheid en inwoners centraal staan. Dit doen wij door open, transparant en integer te besturen. We zijn aanspreekbaar en zichtbaar in de wijken en dorpen. Over de resultaten van dit akkoord communiceren wij regelmatig.

Op 14 juli 2016 is het VN-verdrag voor rechten van mensen met een beperking daadwerkelijk geratificeerd. Het plan van aanpak voor de uitvoering van het VN-verdrag (het implementatieplan) is nu klaar. In het plan staat beschreven hoe de rijksoverheid, de departementen, gemeenten en bedrijfsleven concreet aan de slag gaan met de implementatie van het VN-verdrag. De uitvoering gaat stapsgewijs met duidelijke doelen en deadlines en altijd in samenspraak met mensen met een beperking.

Wonen: toekomstbestendige vitale buurten

Inleiding

De coalitie zet in op woningbouw in de hele gemeente Alphen aan den Rijn. We willen een substantieel aantal eengezinswoningen aan het woonmilieu toe voegen. Vooral in de kernen is het noodzakelijk mogelijke woningbouw te versnellen. *Koudekerk aan den Rijn, Aarlanderveen en Zwammerdam* hebben daarbij de *hoogste prioriteit*. In de andere dorpen (Benthuizen, Hazerswoude-Dorp, Hazerswoude-Rijndijk en Boskoop) zijn op dit moment voldoende woningbouwlocaties aangewezen om in ontwikkeling te brengen. Het groene en kleinschalige karakter van de dorpen blijft zoveel mogelijk behouden en tegelijkertijd komen voldoende nieuwe woningen om in de eigen behoefte te voorzien.

We gaan in de woonvisie uit van onze behoefte aan woningen en daarvoor gebruiken we de huidige cijfers. Tot aan 2025 weten we welke woningen we nodig hebben. Leidend is de woonvisie. Een gedetailleerder rapport wordt medio 2018 gepresenteerd. De uitkomsten van diverse onderzoeken willen we bespreken met onze inwoners, dorpsraden, de provincie en het waterschap. Kortom: we willen dat de woonvisie ons idee voor de toekomst wordt.

Daarnaast is dit onderdeel van het coalitieakkoord gericht op het bevorderen en het behoud van *toekomstbestendige en vitale buurten*. Dit doen we gebiedsgericht en in samenwerking met de inwoners. Voor de doorontwikkeling van het gebiedsgericht werken is een projectbudget beschikbaar. Daarnaast worden de kleine subsidies voor maatschappelijke organisaties meerjarig ingezet en zoveel mogelijk ten gunste van de wijk.

We staan landelijk op de *1e plek van de categorie 100.000+ gemeenten als het gaat om veiligheid*. Dit willen we zo houden. De veiligheid in de wijk kan worden versterkt door dit te doen vanuit het gebied. Inzet is het verdubbelen van het aantal buurtpreventie- en WhatsApp-groepen per wijk.

De kwaliteit van het openbaar gebied staat onder druk door de hoge kosten. De kwaliteit willen waarborgen en daar stellen we jaarlijks een extra bedrag voor beschikbaar. Door anders aan te besteden in de komende jaren kunnen we het openbaar gebied efficiënter en goedkoper op peil houden. De aanbestedingen zijn gericht op dialoog en meerjarig. Per wijk/dorp/gebied wordt aanbesteed met goede resultaatafspraken. De participatie van inwoners maakt deel uit van de aanbestedingen.

In dit akkoord zijn geen afspraken gemaakt over de verplaatsing van coffeeshops en het verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen. Deze onderwerpen laten we over aan de gemeenteraad om tot standpunten en besluitvorming te komen, waarbij de veranderende regelgeving vanuit de Rijksoverheid een rol zal spelen.

Wat hebben we afgesproken?

Wonen

1. Om nieuwe woongebieden op de grens van stad en land mogelijk te maken doen we onderzoek naar potentiële locaties aan de randen van de stad. Uitgangspunt hierbij is dat de nieuwe woongebieden ingepast worden in het landschap. Voor dit onderzoek stellen we geld beschikbaar. De locaties die onderzocht worden zijn: Hoorn West (combinatie van bedrijven en woningen), Oude Rijnzone, Gnephoek (alleen binnenring met wijkontsluiting, zie kaart), Vierambachtspolder (ten noorden van de Heuvelweg), en de Zuid- en Noordeinder polder (met name voor recreatieve woningbouw). Als blijkt dat deze locaties geschikt zijn en uit de consultatie voldoende draagvlak naar voren komt, gaan we daar ook bouwen.
2. We kijken daarbij naar de mogelijkheden voor starterswoningen zoals Tiny Houses.
3. Het huidige voedselpark Gnephoek met de moestuin, boomgaard en kruidentuin kan op de huidige locatie blijven of wordt naar een permanente plek elders verplaatst als woningbouw op de huidige locatie gaat plaatsvinden.

4. We geven verdere uitvoering aan het 'actieplan speedzoekers' waarbij aandacht is voor de huisvesting in bestaande panden van statushouders, jongeren (18-23 jaar en die uit residentiële jeugdhulp komen), éénoudergezinnen na scheiding en arbeidsmigranten. We zoeken naar alternatieve huisvestingsmogelijkheden zoals nu door Stichting Greenport wordt voorbereid.
5. Met het oog op de vergrijzing van onze samenleving onderzoeken we de mogelijkheid voor woonconcepten met servicevoorzieningen. Tevens zetten we in op kleine pilots voor combinatie wonen en zorg samen met de corporaties.
6. We faciliteren collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO).
7. We stimuleren waar dat kan het mogelijk maken van het wonen boven de winkels in het Stadshart.

Bij collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) gaat het om een groep inwoners die samen woningen of zelfs een hele woonwijk ontwikkelen. Dit kan op eigen initiatief zijn, maar dit kan ook op initiatief van een gemeente.

Infrastructuur

8. Er wordt een integraal fietsactieplan opgesteld, waarin veiligheid voor fietsers voorop staat. Er wordt prioriteit gegeven aan fietssnelwegen (verbreden van bestaande fietspaden) van Alphen aan den Rijn naar Leiden, Woerden, Gouda en Amsterdam.
9. Er wordt onderzoek gedaan naar het verbeteren van de toegang tot de fietsenstalling Fossapad en het realiseren van fietsparkeervakken in het centrum.
10. Er komt een onderzoek naar het weren van de bus in het stadscentrum. De bereikbaarheid van het centrum van Alphen aan den Rijn is randvoorwaarde.
11. We willen dat de busbaan naar Leimuiden ook opengesteld wordt voor vrachtverkeer.
12. Er komt een onderzoek naar het optimaliseren van de bereikbaarheid van Archeon en Avifauna.
13. Er komt een onderzoek naar een extra ontsluiting van de wijk Kerk en Zanen.
14. Er vindt een onderzoek plaats naar de 2de oeververbinding (Halve Raak) in Boskoop.
15. We streven na dat verkeer via de N209 in Hazerswoude-Dorp wordt geweerd. Er is

instemming over de korte termijnoplossing om de ontsluiting van het dorp te versterken. Pas als dat niet werkt gaan we werken aan een andere oplossing, bijvoorbeeld een tunnel.

16. Er komt onderzoek naar de realisatie van de binnenring Steekterbrug.
17. De ontwikkeling van het bedrijventerrein Steekterpoort (waaronder OTA) is mogelijk onder voorwaarde dat dit bijdraagt aan een duurzame economie.
18. We willen zo spoedig mogelijk met de realisatie van station Hazerswoude-Rijndijk aan de slag gaan.
19. We blijven inzetten op de komst van een dubbelspoor tussen Leiden en Utrecht met intercityverbinding en aansluiting op de nachttrein. In een mogelijke gemeentelijke bijdrage is nog niet voorzien.

Openbaar gebied

20. We onderzoeken de mogelijkheid voor het ophalen van grofvuil bij particulieren.
21. Er worden openbare sportfaciliteiten ingepast in de wijken met als doel een beweegvriendelijke omgeving te creëren.
22. Verloedering wordt voorkomen door de aanpak van zwerfafval: 'afval hoort niet in de berm'. Hiervoor is jaarlijks extra budget beschikbaar.

Veiligheid

23. We schaffen mobiele camera's aan om in te zetten bij verkeerstoezicht.
24. Jongeren betrekken we bij veiligheidsvraagstukken zodat zij zich bewust worden van hun gedrag en zelf meewerken aan oplossingen.
25. We zetten in op het voorkomen van overmatig alcoholgebruik.
26. We voeren een pilot uit waarbij sport wordt ingezet voor een eenduidig pedagogisch klimaat in de wijk. Dit is een pilot van politie, justitie, onderwijs en gemeente.
27. We handhaven de politiesterkte, met een specifieke rol voor de wijkagent.
28. De BOA's en politie zijn zichtbaar en benaderbaar in de wijk.

Met wie werken we samen?

Inwoners (inclusief dorpsoverleggen en -raden, belangenverenigingen en commissies), maatschappelijke organisaties, ondernemers, politie, Provincie Zuid-Holland, Veilig Verkeer Nederland.

5

Duurzaamheid: samen aan de slag met lef

Inleiding

Het actieplan duurzaamheid (doorbraakplan) uit 2017 voeren we onverkort en voortvarend uit. We stellen een subsidioloog aan om in Europa, bij het Rijk en de provincie subsidies die beschikbaar zijn voor dit onderwerp binnen te halen. Als gemeente geven we een *extra impuls van 1 miljoen euro*. We gaan werken met een jaarlijkse klimaatbegroting. Net als bij de reguliere begroting wordt daarin vier jaar vooruit gekeken naar de te bereiken doelen en de investeringen die daarvoor nodig zijn. Door de verandering van het klimaat heeft de gemeente een grote opgave om de toegenomen regenval op een goede manier te verwerken (klimaatadaptatie). Woningen en andere gebouwen worden zoveel mogelijk vergroend. In de omgevingsvisie wordt voldoende ruimte opgenomen *voor waterberging en natuurlijke oevers, wat natuurlijk ook veel mogelijkheden geeft voor natuur en recreatie*. Binnen de bebouwde omgeving wordt innovatief gezocht naar ruimte voor zonnepanelen. Als het gaat om de verduurzaming van de vervoersstromen worden de opgaven en mogelijke oplossingen voor goederenvervoer in kaart gebracht. Vervoer over water en spoor, overslag en elektriciteit en *waterstof als energiebron* worden daarin meegenomen.

Wat hebben we afgesproken?

1. Er wordt in overleg met de provincie en regio voldoende ruimte gereserveerd voor zonneweides om de duurzame energiedoelstellingen te behalen. Wel waken we voor verrommeling van het landschap en gebruiken we een afwegingskader, de zogenoemde ladder van zonne-energie van RVO.
2. De slimme energiemeter wordt breed zichtbaar in de samenleving, waardoor het bereiken van resultaat gevoeld wordt als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.
3. Investeringen in duurzame energie door de gemeente moeten ten goede komen aan onze inwoners. Een gemeentelijk energiebedrijf is daarvoor één van de opties, waarbij wij zoveel mogelijk regionale samenwerking zoeken en Alphense bedrijven en energiecoöperaties betrekken.
4. De gemeente stelt een subsidioloog aan die subsidies voor het onderwerp duurzaamheid in Europa, bij het Rijk en de provincie gaat aanboren.
5. Voor het kappen van bomen gelden heldere richtlijnen, die laagdrempelig worden gecommuniceerd. Als er gekapt of grootchalig gesnoeid wordt communiceert en overlegt de gemeente pro-actief met inwoners. Binnen de bebouwde omgeving

zorgen we voor een netwerk van bloemrijke bermen en andere bestuivervriendelijke begroeiing.

6. Met de in 2012 opgestelde notitie 'Eetbaar Alphen' als basis wordt stadslandbouw in onze gemeente verder gestimuleerd en versterkt. Ruimtelijke en administratieve belemmeringen worden zo veel mogelijk proactief weggenomen. Stadslandbouw krijgt een permanente plek in de ruimtelijke inrichting van onze gemeente.
7. De gemeente koopt 100% duurzaam in. Als dat voor bepaalde producten of diensten niet mogelijk is wordt dit geregistreerd en gemeld.
8. DRIFT is de uitgelezen partner om het transitiegesprek met de samenleving vorm te geven. Door dit op wijk- en kernniveau te doen maken we een verbinding met de lokale gemeenschappen.
9. Scholen en bedrijfsleven zijn logische partners. Er komt een duurzaamheidsplatform van lokale groene denkers en doeners, wat de gemeente op een meer technisch niveau kan ondersteunen.
10. Duurzaam bouwen is het uitgangspunt: aardgasloos, energieneutraal, circulair (onder andere natuurinclusief, levensloopbestendige of ecologische woningen, percentage -eetbaar- groen, afvoeren afval-

water, woongroepen) en klimaatadaptief.

11. Broedplaatsen voor duurzaamheidsinitiatieven worden gestimuleerd en gefaciliteerd.
12. Inwonersinitiatieven en projecten op het gebied van duurzaamheid worden ondersteund. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld Tiny Forests en schooltuinen.
13. We doen onderzoek naar innovatie in reststromen: samen met bedrijven onderzoeken we de mogelijkheden voor verwerken van restafval.
14. We versnellen het leningstelsel voor de verduurzaming van koopwoningen. Dit wordt mogelijk gemaakt door een nieuwe regeling.
15. We doen onderzoek naar de inzetbaarheid van waterstof als alternatieve energiebron.

Met wie werken we samen?

DRIFT (een onderzoeksinstituut binnen het veld van duurzaamheidstransities), provincie Zuid-Holland, Rijksoverheid, ondernemers, IVN, LTO, scholen, inwoners, energievoorziening.

6

Veranderende samenleving: merkbaar beter

De Alphenense samenleving verandert. De samenstelling van de bevolking verzilvert door de leeftijdsopbouw. Nieuwe statushouders en arbeidsmigranten zoeken hun plek in de Alphenense maatschappij. De arbeidsmarkt verandert, mede door de technologische ontwikkelingen. Burgerinitiatieven brengen nieuwe maatschappelijke energie voort, waarbij helaas niet iedereen kan aanhaken. Sport en cultuur hebben te maken met de veranderende maatschappij om zich heen. Deze basisvoorzieningen zijn belangrijk bij het voorkomen van een beroep op zorg.

De afgelopen jaren is gestart met de transformatie van nieuwe taken door de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Hierbij is invulling gegeven aan de visie in de beleidsnota 'Beter voor elkaar'. Met deze integrale visie is de gemeente Alphen aan den Rijn landelijk smaakmaker in het sociaal- en maatschappelijk domein. Het veranderproces dat is ingezet heeft tijd nodig om tot resultaat te leiden. De ambitie voor de komende periode is dat de resultaten voor onze inwoners merkbaar worden. Dit doen we door in te zetten op preventie vanuit de basisvoorzieningen, gebiedsgericht te werken en ruimte te creëren voor innovaties en initiatieven. Daarbij geeft de gemeente inhoud aan de 'belofte van nabijheid' zoals die ten tijde van het transformatieproces is verwoord en die ook de komende jaren nog een forse inzet van de gemeente zal blijven vragen.

Werken is de beste zorg voor mensen. Het is een preventiemiddel tegen eenzaamheid en zorg. *Alphen aan den Rijn neemt verantwoordelijkheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.* Iedereen die een uitkering krijgt, stimuleren we naar werk: betaald bij een reguliere werkgever of als dat niet mogelijk is vrijwilligerswerk.

Mensen wonen het liefst in hun eigen buurt, ook als het door leeftijd of gezondheid niet meer vanzelf gaat. Door vergrijzing en decentralisatie wordt de opgave voor zorg en ondersteuning groter en intensiever. De speerpunten zijn: preventieve inzet, gebiedsgericht werken en versterkte samenwerking tussen uitvoeringspartijen in het medisch- en sociale domein. Ook voor armoede geldt: voorkomen is beter

dan genezen. *Van armoedebestrijding gaan we naar armoedepreventie.*

De afgelopen jaren is de instroom van statushouders toegenomen. Door taal en werk te combineren krijgen zij een volwaardige plek in Alphen aan den Rijn.

In Alphen aan den Rijn kun je als kind goed opgroeien. De gemeente zorgt voor goede basisvoorzieningen en onderwijs. Waar het bij opgroeien en opvoeden tegenzit ondersteunen wij zo snel mogelijk. Sport is belangrijk voor de gezondheid en de verbinding tussen mensen. Iedereen moet hieraan mee kunnen doen. De gemeente is supporter van sport. Met de investeringen in bibliotheek en theater krijgt cultuur in Alphen aan den Rijn de komende jaren een nieuw gezicht. Naast het cultuuraanbod creëren we mogelijkheden om cultuur te maken. Erfgoed is het visitekaartje van de gemeente. Het vormt het cement in de samenleving en is een belangrijke economische factor. Erfgoed geeft de gemeente een gezicht, brengt mensen samen, maakt een gemeente duurzaam en het levert unieke locaties op. De gemeente en de maatschappelijke partners zorgen er samen voor dat ons materieel en immaterieel erfgoed wordt versterkt en de toeristische functie wordt vergroot.

- De manier waarop het sociaal domein is ingericht sluit goed aan bij randvoorwaarden die ook in de komende collegeperiode van groot belang blijven:
- Inwoner en zijn/haar talenten centraal, stimuleren van zelfsturing en versterken eigen kracht
- Werken vanuit de leefwereld van de inwoner (integraal)
- Mensen, met hun eigen talenten en behoeften, staan centraal
- De professional heeft de ruimte om te doen wat nodig is
- Sturingsfilosofie/opdrachtgeverschap vanuit het te bereiken resultaat (vraaggericht in plaats van aanbodgericht)
- Oplossingsgericht
- Eén gezin, één plan, één gezicht
- Gezin zelf aan het stuur.

Wat hebben we afgesproken?

Werk

1. We stellen werkgevers in staat om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Dit doen we door de dienstverlening van het Rijnvicus-werkgeversservicepunt, de inzet van loonkostensubsidie en het instellen van een innovatiefonds om garantiebannen te creëren en mensen uit de uitkering te halen.
2. Als mensen niet of niet volledig in staat zijn om te werken, dan stimuleren we om aan het werk te gaan met begeleiding en coaching. Als dat niet leidt tot regulier werk of beschut werk verwachten wij een tegenprestatie (bijvoorbeeld vrijwilligerswerk) en zetten we in op activering.
3. Om te voorkomen dat kwetsbare groepen in de uitkering komen werken we aan een doorlopende lijn tussen onderwijs, jeugd en werk. Hierbij zetten we in op een topklas voor drop-outs om ze richting werk te begeleiden.
4. Voor de maatschappelijke dienstdtijd voor werkloze jongeren tot en met 30 jaar sluiten we aan bij het landelijke actieplan.

Ondersteuning en zorg

5. Eenzaamheid gaan we tegen door vroegsignalering en outreachend werken. Hiervoor gebruiken we het programma 'Sociaal Vitaal'. In Koudekerk aan den Rijn beginnen we met een pilot burenhulp.
6. Om de verschillende groepen kwetsbare inwoners (licht dementerende ouderen, fysiek beperkten, verstandelijke beperking, psychiatrische problematiek, daklozen)

langer thuis te kunnen laten wonen is een gebiedsgerichte integrale aanpak nodig waarin wonen, zorg, welzijn en inrichting openbare ruimte goed op elkaar zijn afgestemd. Dit doet de gemeente samen met wooncoöperaties, lokale zorg en welzijnsorganisaties, ziektekostenverzekeraars en belangenorganisaties.

7. We starten daarnaast een pilot voor ICT toepassingen (domotica) om zelfstandig wonen mogelijk te maken of te houden.
8. We realiseren een netwerk van dertig AED's in de gehele gemeente die publiek toegankelijk zijn. Hiermee dragen we bij aan hartveilig wonen.
9. Voor inwoners in zeer kwetsbare situaties (verstandelijke beperking, psychische problematiek, dakloosheid) creëren we nieuwe kansen om in de buurt te blijven wonen.
10. Thuiszorg komt tot achter de voordeur. Het is dan ook belangrijk dat inwoners hierin keuzevrijheid hebben. Ook is thuiszorg meer dan zorg en verzorging, er is ook tijd voor aandacht.

Armoedepreventie

11. Er komt een armoederegisseur die inzet op vroegsignalering, het voorkomen van schuldsaneringstrajecten en samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties. De armoederegisseur maakt een analyse van de situatie van Voedselbankklanten en zorgt voor een duurzame oplossing waardoor de Voedselbank overbodig wordt. Hierbij onderzoeken we innovatieve alternatieven waarbij het voorkomen van voedselverspilling wordt ingezet voor deze doelgroep.

12. Bij schuldhelpverlening intensiveren we de inzet van budgetcoaching, vroegsignalering en maatwerkondersteuning bij dreigende schulden. Dit voorkomt grotere schulden en problematiek op langere termijn. We zetten ons in om te voorkomen dat overheden bijdragen aan het verergeren van schuldenproblematiek.
13. De pilot met mobility mentoring zetten we door. Hiermee beogen we een duurzame oplossing voor inwoners met multiproblematiek door aandacht voor stressfactoren.
14. We onderzoeken de mogelijkheden van een basisinkomen voor mensen die structureel niet bemiddelbaar zijn op de arbeidsmarkt.
15. Alle brieven in het sociaal domein worden in begrijpelijke taal opgesteld.

Statushouders en vluchtelingen

16. Wij intensiveren taallessen en maken hier budget voor vrij.
17. Direct de taal leren en werken wordt zoveel mogelijk gecombineerd.
18. Minderjarige asielzoekers/statushouders krijgen leer-werktrajecten om zo te voorkomen dat men in een structurele uitkeringssituatie terecht komt.

Jeugd en onderwijs Wmo

19. De verschillende budgetten voor educatie worden gebundeld onder andere voor cultuur-, natuur- en milieueducatie en bewegen. Dit budget wordt gekoppeld aan de exploitaties van de uitvoerende instellingen die daarvoor een tegenprestatie leveren.
20. We gaan aansluiten bij het landelijk Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds om ook landelijke bijdragen te kunnen inzetten voor de participatie van jeugd.
21. We zetten actief in op het naar onze gemeente halen van vakgericht onderwijs en/of een dependance van een HBO-opleiding zodat we jongeren een breed scala aan onderwijs kunnen aanbieden.
22. We stellen een innovatiebudget in voor jeugd en Wmo om schuarpunten tussen leeftijdsfasen, regelingen en uitvoerings-

partijen en het oplossen van de problematiek leidend te laten zijn.

Supporter van sport

23. We onderzoeken de kansen voor een zwembad in Boskoop.
24. Door ondersteuningsmaatregelen (Stichting Leergeld) is het voor iedereen mogelijk om minimaal het A-zwemdiploma te halen.
25. We clusteren sportfaciliteiten en houden deze op niveau.
26. Professionals gaan vrijwilligers en sportclubs ondersteunen, als ze dat willen.

Samen genieten van cultuur

27. Er komt een nieuwe cultuurvisie. Daarbij worden inwoners en culturele organisaties intensief betrokken.
28. Cultuur blijft voor iedereen bereikbaar door inzet van minimaregelingen.
29. Er komen ateliers en oefenruimtes beschikbaar waar cultuur gemaakt kan worden.
30. Een onafhankelijk poppodium wordt gestimuleerd, hiervoor wordt structureel geld beschikbaar gesteld. Dit is een podium voor lokale artiesten, een bron van werkgelegenheid en een plek waar Alphenense vrijwilligers kunnen opbloeien.
31. Parkvilla krijgt een éénmalige gemeentelijke bijdrage voor in pandige aanpassingen.
32. Er komt onderzoek naar het opknappen van en het geven van een publieke functie aan de Watertoren in Boskoop.
33. Er wordt een visie ontwikkeld op het religieus erfgoed.
34. Het 'Oude Raadhuis' in Alphen aan den Rijn krijgt een culturele functie.

Met wie werken we samen?

Go! voor Jeugd, Boost, Alphen Beweegt, Tom in de buurt, Participe, AKO netwerken, inwoners, adviesraden, onderwijspartners, bedrijfsleven, Rijnvicus en andere maatschappelijke-, sport- en cultuurorganisaties

Economie: kansen voor groene groei

Inleiding

Ondernemers maken de economie in onze gemeente en zorgen voor werkgelegenheid, groei en innovatie. Daarom is het structureel sterker inrichten van de economische functie van het Economic Development Board Alphen (EBDA) nadrukkelijk opgenomen in dit coalitieakkoord. De behoeftes van de ondernemers staan hierbij centraal. Om dit kracht bij te zetten wordt de inzet van Alphen Marketing structureel verder versterkt.

Kansen voor groene groei

De coalitie kiest voor duurzame economische groei. Anders gezegd: een 'groene groei'. Hierbij gaat economische groei niet ten koste van het milieu. Wij willen de samenleving verduurzamen en tegelijkertijd de economie versterken. Bedrijven vergroten de kracht van Alphen aan den Rijn als economische motor in het Groene Hart, versterken daarmee de eigen concurrentiepositie door duurzame oplossingen te bedenken en leveren tevens een belangrijke bijdrage aan *'Alphen aan den Rijn: Groene Stad met Lef!, met krachtige buurten en dorpen'*.

Alphen aan den Rijn: Groene Hart StartUp Delta

Deze coalitie heeft de ambitie om de Groene Hart Startup Delta van de Randstad te worden door Alphen aan den Rijn aantrekkelijk te maken voor startups en scale-ups. Logistiek en transport, energie en hoogwaardige maakindustrie hebben hierbij extra aandacht.

Letterlijk ruimte bieden, private investeerders "verleiden" durfkapitaal in te zetten, meer ruimte in regelgeving creëren waar nodig en het samen met onderwijs en bedrijfsleven aanpakken van het tekort aan technisch talent vormen belangrijke bestanddelen. Naar voorbeeld van de fieldlabs in het 'doorbraakprogramma Duurzaamheid', zetten we in op samenwerking met universiteiten en hogescholen gericht op innovatie, marktgerichte research, groei van bedrijven en nieuwe groene economie.

Innovatie is de sleutel voor duurzaam ondernemerschap

We streven naar een eerlijke economie, waarin iedereen de kans krijgt om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verdienen. Dat vraagt om een goede aansluiting met onderwijs, een grote verscheidenheid aan werkgelegenheid en om sociaal ondernemerschap. De intensieve samenwerking tussen gemeente, onderwijs en werkgevers leidt tot minder uitval van jongeren en meer uitzicht op een baan. Leren gaat in Alphen aan den Rijn lonen.

Plattelandsbeleid

Alphen aan den Rijn is een stad in het Groene Hart. Het grootste deel van ons buitengebied bestaat uit landbouwgebied en dat bepaalt het karakter van het landschap: rust, ruimte, groen, open landschap en diversiteit. De druk op ons landelijk gebied neemt echter toe: de functies recreatie, wonen, natuur en infrastructuur, maar ook de energietransitie vragen om ruimte.

Daarom is het goed om met alle actoren die betrokken zijn in dit gebied een **plattelands-beleid** op te stellen. We werken samen met de agrarische sector aan toekomstbestendige landbouw, met oog voor schoon water en een gezonde bodem. We zoeken ook samenwerking met natuurorganisaties en het Platform voor Recreatie en Toerisme (PReT) voor de opgaven voor klimaatverandering, verduurzaming, biodiversiteit en nieuwe verdienmodellen.

Wat hebben we afgesproken?

1. De Economic Development Board Alphen aan den Rijn (EDBA) wordt de uitvoerende organisatie van het economische beleid waarin alle sectoren zijn vertegenwoordigd. Naast de bestaande taken gaan ze zich richten op:
 - Pilots om circulaire bedrijven naar Alphen te halen en bedrijven te ondersteunen in hun ambitie om te verduurzamen
 - Het stimuleren van innovatieve start ups
 - Het vernieuwen van het convenant centrummanagement
 - De winkelopeningstijden zoals nu vastgesteld respecteren we.
2. De Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop (SBGB) wordt de uitvoerende organisatie voor Greenport-beleid. Met Greenport Nederland wordt nauw samengewerkt met betrekking tot de landelijke Greenport-agenda.

3. We faciliteren de herontwikkeling van de winkelstraten in Boskoop, Hazerswoude-Dorp, Hazerswoude-Rijndijk, Koudekerk en Ridderveld. Hiervoor wordt extra budget beschikbaar gesteld.
4. Voor de verkenning van de ontwikkeling van een ondernemersfonds is eenmalig budget beschikbaar, onder andere ten behoeve van parkeren.
5. We ondersteunen initiatieven voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied en waar mogelijk op industrieterreinen.
6. We zetten in op SMART City waar de kwaliteit van leven en informatievoorziening verbetert doordat nieuwe digitale toepassingen zowel de gemeente als de inwoners ondersteunen.
7. Om toerisme en (water)recreatie verder te versterken wordt de bestaande Watervisie voorzien van een uitvoeringsplan. Denk aan een omloopkanaal in Alphen Stad, meer aanlegplaatsen voor boten in de Oude Rijn, waterrecreatie en toerisme in Boskoop bundelen op een centrale locatie.

Met wie werken we samen?

Economic Development Board, Greenport Nederland, VOA, ondernemers, Platform Recreatie en Toerisme, provincie Zuid-Holland, waterschappen, LTO, energiecoöperaties, natuur- en milieuorganisaties en gemeenten in de regio.

Financiën en organisatie

Inleiding

Het nieuwe college voert het voorgenomen pakket aan maatregelen uit binnen een reëel en structureel sluitend financieel meerjaren-perspectief 2018-2022 en een gezond weerstandsvermogen. Het financiële beleid is gericht op het blijvend gezond houden van de gemeentelijke begroting en het beheersen van de lastendruk voor onze inwoners.

Nederland staat de komende tijd voor een aantal uitdagingen, zoals de energietransitie, de invoering van de nieuwe omgevingswet, het tegengaan van eenzaamheid en het terugdringen van het aantal mensen met problematische schulden. Deze opgaven beperken zich niet tot de grenzen van een gemeente of regio.

Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen pakken daarom deze grote maatschappelijke opgaven gezamenlijk aan: het Interbestuurlijk programma (IBP). Daarvoor hebben we gezamenlijke ambities en heldere regels afgesproken voor samenwerking op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid.

Het IBP vormt de basis voor het uitwerken van de verschillende maatschappelijke opgaven, inclusief afspraken over resultaten en financiën. De financiële implicaties zijn bij het tot stand komen van dit akkoord nog niet bekend.

Investerings

In deze periode is ruimte om te investeren in de gemeente. Een aantal grote investeringen lichten wij hieronder toe. Alle genoemde investeringen zijn voor deze bestuursperiode (2018-2022).

Er wordt € 1.000.000 extra vrij gemaakt voor het Actieprogramma Duurzaamheid.

De verschillende budgetten voor educatie worden gebundeld onder andere voor cultuur-, natuur- en milieueducatie en bewegen. Dit budget wordt aangevuld tot € 1.000.000 en wordt gekoppeld aan de exploitaties van de

uitvoerende instellingen die daarvoor een tegenprestatie leveren.

Voor een krachtige, integraal gebiedsgerichte dienstverlening in de buurten en dorpen is € 750.000 beschikbaar.

Om het economisch actieprogramma voort te kunnen zetten wordt € 2.850.000 vrijgemaakt voor de EDDB (Economic Development Board Alphen aan den Rijn).

Daarnaast wordt een bedrag van € 3.200.000 beschikbaar gesteld voor citymarketing (waarvan € 800.000,- voor evenementen en € 2.400.000,- voor citymarketing).

De 'Alphense Lijn' wordt zowel in de kernen en wijken van Alphen aan den Rijn voortgezet. Er wordt € 12.000.000 geïnvesteerd voor het op peil houden van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Alleenstaande minderjarige vluchtelingen krijgen extra persoonlijke begeleiding en ondersteuning bij scholing en doorgeleiding naar werk. Hiervoor is € 1.300.000 beschikbaar.

In de afgelopen jaren is het budget voor kleine subsidies incidenteel verhoogd. Dit jaarlijks tekort wordt structureel opgelost door € 1.440.000 toe te voegen aan het al bestaande budget.

Om nieuwe woongebieden op de grens van stad en land mogelijk te maken wordt onderzoek gedaan naar potentiële locaties aan de rand van de stad. Voor dit onderzoek is € 500.000 beschikbaar.

Om toerisme en (water)recreatie verder te versterken wordt de bestaande watervisie voorzien van een uitvoeringsplan en daar wordt € 800.000 voor uit getrokken.

De gemeente stelt een subsidioloog aan die subsidie mogelijkheden voor het onderwerp duurzaamheid in Europa, bij het Rijk en de provincie gaat aanboren. Hiervoor wordt € 400.000 beschikbaar gesteld.

Mensen met een verstandelijke beperking en aanverwante problematiek worden getraind om zelfstandig te wonen. Hiertoe wordt tijdelijk verblijf georganiseerd. Hier is € 1.400.000 beschikbaar.

Er wordt een innovatiebudget beschikbaar gesteld van € 600.000 voor jeugd en Wmo om schuarpunten tussen leeftijdsfasen op te lossen.

Er zijn aanvullende middelen opgenomen voor infrastructurele voorzieningen (MIPI). Deze middelen worden ingezet om haalbaarheids-onderzoeken te doen, hier is incidenteel € 2.040.000 voor beschikbaar (betreft onder andere wijkontsluitingsweg Gnephoek, tweede oeververbinding Boskoop en fietssnelwegen). Daarnaast is incidenteel € 5.360.000 beschikbaar voor het verbeteren van de verkeerssituatie N209 Hazerswoude-Dorp en wordt voor de periode 2019-2022 structureel € 800.000 gereserveerd voor het op peil houden van dit meerjarenprogramma.

We schaffen mobiele camera's aan om in te zetten bij verkeerstoezicht. Hiervoor is in 2019 incidenteel € 125.000 beschikbaar en voor de periode 2019 - 2022 € 100.000 structureel.

Stringent begrotingsbeleid

Het stringente begrotingsbeleid omvat spelregels voor de omgang met mutaties in de begroting. Uitgangspunt is dat lasten die van

structurele aard zijn, alleen gedekt worden door baten die ook van structurele aard zijn. Nieuwe verplichtingen - of ze nu incidenteel of structureel van aard zijn - gaan we alleen maar aan wanneer deze voldoen aan het "3xO-criterium" (Onvermijdelijk, Onvoorzien en Onuitstelbaar). Investerings in activa kunnen we alleen aan gaan als we tegelijkertijd voor de hiermee samenhangende (structurele) onderhouds- en beheerlasten (structurele) dekking kunnen aanwijzen. Wanneer we op investeringskredieten overhouden, dan vloeien deze overschrijdingen terug naar hun bron (begrotingssaldo of bestemmingsreserve), zodat de gemeenteraad opnieuw over de besteding van deze overgebleven middelen kan besluiten.

Wanneer er tegenvallers in lasten en/of baten binnen een begrotingsprogramma optreden, wordt in eerste instantie dekking gezocht binnen hetzelfde begrotingsprogramma. Specifiek voor het 'begrotingsprogramma sociaal- en maatschappelijk domein' is de verwachting dat de ingezette transformaties hun geplande uitwerking vanaf 2022 volledig behalen. Om niet nog meer druk op deze transformaties te leggen, worden mogelijke tegenvallers binnen dit begrotingsprogramma die voldoen aan het "3xO-criterium" tot en met 2021 incidenteel vanuit de algemene reserve gecompenseerd.

Actuele financiële kaders

De gemeentelijke spelregels voor de inrichting van onze Planning en Control-cyclus en de rolverdeling tussen gemeenteraad en college hierin, het activeren en afschrijven van gemeentelijke bezittingen, de omgang met reserves en voorzieningen, het beprijzen van het gebruik van geld voor investeringen middels rentebeleid en hoe we (dekkende) kostprijzen van onze gemeentelijke diensten bepalen, actualiseren we in 2018. Deze geactualiseerde financiële spelregels moeten de uitvoering van dit coalitieakkoord zo optimaal mogelijk ondersteunen.

Organisatie

De bestaande organisatie is gebouwd op de principes van de herindeling. Toen is gekozen voor een platte organisatie met vijftien vakafdelingen en een driehoofdige directie. In de loop van de jaren is geprobeerd op natuurlijke wijze het aantal afdelingen te verminderen. Daarnaast is recent gestart met een brede ambtelijke consultatie voor de organisatie van de toekomst. De contouren daarvan zijn, dat meer gewerkt gaat worden via een integrale gebiedsgerichte aanpak en met een beperkt aantal toekomstgerichte integrale programma's. Structuurverandering wordt gezien als

sluitstuk en is geen doel op zich. Daarmee werken we aan een netwerkorganisatie die langs lijnen van geleidelijkheid tot stand komt met een modulaire opbouw waarbij de eerste teams in 2018 moeten draaien. Met de ervaringen die we daarbij op doen bouwen we dit uit, met als streven dat in 2020 het gebiedsgerichte integrale werken in de hele gemeente is doorgevoerd.

Voor de doorvoering hiervan in organisatorische en bedrijfsmatige zin zijn (tijdelijk) extra middelen nodig. De nieuwe werkwijze gaat gepaard met het bereiken van slimme inverdieneffecten én met het met loslaten van taken die niet perse door de gemeente zelf gedaan moeten worden. Wij leggen nadruk op de regievoerende functie van de gemeente. De transitie zoals wij die voor ogen hebben wordt ook ondersteund door gebiedsdata die een integraal beeld geven over de stand van zaken en de ontwikkelingen zoals wij die voor ogen hebben.

Bloemlezing

Om te komen tot een breed gedragen programma hebben we de inbreng en inspiratie van onze partners en stakeholders gevraagd. Op zaterdag 21 april zijn wij met hen in gesprek gegaan en hebben hen gevraagd naar hun prioriteiten en speerpunten voor de komende vier jaar en hoe zij de samenwerking met de gemeente zien.

De onderhandelaars hebben ook gesproken met de fracties in de gemeenteraad. De inbreng die we hebben gekregen was divers en heeft zoveel mogelijk een plek gekregen in het coalitieakkoord, of wordt verwerkt in het uitvoeringsprogramma. De partners en fracties maakten van de gelegenheid gebruik om van gedachten te wisselen met de onderhandelaars. Ook hebben we ons laten inspireren door de vele mails en brieven die we hebben ontvangen. We bedanken iedereen voor hun enthousiaste bijdrage.

Op de bijeenkomst van 21 april waren 30 organisaties aanwezig en in totaal 45 personen. De organisaties die geweest zijn: Tom in de buurt, OSO, Inwonersadviesraad, SAVA, Participe, BOOST, Sportief Besteed Groep, Alphen Beweegt, Cliëntenadviesraad, Stichting Geldzorg, Belangenvereniging Zwammerdam, Dorpsoverleg Benthuisen, De Blijde Wijk, Dorpsraad Hazerswoude-Dorp, Dorpsoverleg Koudekerk aan den Rijn, EDBA, MBO Rijnland, Archeon, Stichting

belangenbehartiging Greenport Boskoop, Avifauna, Stichting De Morgenwijzer, Coöperatie Groene Hart Energie, Groene Hart Energie, IVN, Energiek Alphen aan den Rijn, LTO Noord, Schone Buurtcoach, Stichting Energietransitie Alphen aan den Rijn, Voedselpark Gnephoeke, Stichting Landschap Alphen, Wijkcomité Groenendijk.

Er zijn ook een aantal organisaties geweest die ook schriftelijke inbreng hebben geleverd. Dat zijn VOA, Meldpunt Zorg de Hoorn, Clientenadviesraad, Stichting Landschapsfonds en Dorpsraad Boskoop.

- Neem een stadsecoloog in dienst
- Benut het Bomenpanel, betrek hen bij maai-beleid en toezicht

Schone buurt coach

- Pak zwerfafval aan
- Maak afspraken over bouwafval met aannemers
- Breng het aantal bijplaatsingen bij containers terug
- Werk aan gedragsverandering
- Werk aan bewustwording voor een schone leefomgeving
- Geef als gemeente het goede voorbeeld
- Werk aan duurzaam beheer

Alphen Beweegt

- Stem bij een volgende aanbesteding af tussen partners in het sociale domein
- Zorg voor integrale afstemming tussen accounthouders
- Wees bewust: cofinanciering niet altijd mogelijk
- Werk aan datamonitoring en verantwoording
- Ondersteun vitalisering sportclubs
- Ontschot welzijn en bevorder samenwerking met sportorganisaties
- Bereik meer doelgroepen door andere financieringsstromen binnen de gemeente
- Werk aan betere ketenaanpak

Adviesraden

- Organiseer bijeenkomsten laagdrempelig en betrek wijkinwoners. Voorbeeld: met elkaar eten verbindt!
- Voorkom afhaken van vrijwilligers. Financiën zijn vaak probleem bij samenwerking van (vrijwilligers)organisaties, duurt te lang
- Zorg voor leesbare en heldere brieven, vermijd vakjargon
- Zorg voor scholing/omscholing op alle niveaus
- Bied maatwerk per individu
- Voorkom dat het aanbod te hoogdrempelig is
- Financiële hulp aan vrijwilligers-bij aansluiting gemeentelijke doelstelling
- Opleidingen die aangeboden moeten worden:
 - Gastoudertraject
 - Klasse-assistenten
 - Kinderopvang
 - Zorg
 - Productie
 - Catering
- Informeer ons op tijd en betrek de adviesraden
- Maak bij aanbesteding helder wie verantwoordelijk is voor welk probleem. Voorkom "kastje naar de muur".

Tom in de buurt

- Gemeente heeft regierol over de opdrachten heen
- Handel incidenten goed af
- Maak goede samenwerkingsafspraken
- Extra aandacht voor verwarde personen en beschermd wonen, armoede/preventie
- Doe het voor statushouders "first time right"
- Vergeet de professional niet, dat is de basis, vrijwilligers zijn aanvullend.
- Aandacht voor dementie, langer thuis wonen en eenzaamheid
- Zet in op de basis, preventie, samen met inwonersinitiatieven (piramide)

BOOST

- Ga door en bouw door
- Geef Boost als cultureel trekker een eigen rol
- Doorontwikkeling van onderwijs en educatie binnen en buiten de school
- Meer aandacht voor kwetsbare groepen
- Maak een inschuifbare tribune in Parkvilla
- Werk samen met Go! voor jeugd, werk outreachend in de wijken
- Heb aandacht voor toeleiding kwetsbare doelgroep naar basisvoorzieningen
- Geef extra aandacht aan 18-plussers
- Werk met wijkbudgetten
- Experimenteer en leer nog meer
- Maatwerk in de wijken
- Houd regie over de opdrachten (piramide)
- Ontwikkel Visie Cultuur Onderwijs (inclusief welzijn) met stakeholders
- Realiseer dat er zijn grenzen aan vrijwilligerswerk
- Benut de vaardigheden: creativiteit en oplossingsgerichtheid
- Pas op voor individuele boze burger
- Benut stakeholders
- Wees consequent bij beleidsvorming en uitvoering

OSO

- Over wonen: appartementen met voorzieningen: ontmoetingscentrum (bijv. gezamenlijk eten) in de plint (zoals in Bodegraven en Sassenheim)
- Realiseer contact tussen sociale woningen en luxe sector op een locatie in het centrum of rondom voorzieningen
- Werk aan bestrijding van eenzaamheid; die neemt toe als gevolg van vergrijzing
- Maak langer veilig thuis wonen mogelijk

Stichting Geldzorg

- Heeft preventieve en signaalfunctie, 10 vrijwilligers, 200 casussen
- Aandacht voor taalhulp statushouders
- Geeft voorlichting jeugd/onderwijs: preventieve werking

- Pleit voor eenvoudige teksten op formulieren en aanvragen
- Zorg voor doorverwijzing van Schuldhulpverlening naar Geldzorg bij niet problematische schulden
- Houd ons op de hoogte bij wettelijke en organisatorische veranderingen
- Maak relatie en samenwerking gemeente en Tom in de buurt helder bij multiproblematiek
- Maak de website gebruikersvriendelijk

Maatschappelijke zorg

- Realiseer woningen voor mensen met een beperking
- Start beleidskader maatschappelijke zorg in 2018
- Laat Rijnvicus en Serviceplein samenwerken en denk aan indeling van werkgeverssectoren

Dorpsraden

Benthuizen

Realiseer ouderenwoningen voor doorstroming

- Kijk naar mogelijkheden voor seniorenwoningen bij Halschool
- Vraagt aandacht voor verkeersveiligheid: Bentwoudlaan (knipperlicht oversteek) + Geerweg
- Wijs woningen in Bentlanden 2 toe aan Benthuizenaren
- Geef dorpshuizen financiële steun
- Besteed aandacht aan hangjongeren
- Aandacht voor veiligheid bij Sporthal De Hil

Blijde Wijk (Edelstenenbuurt)

- Houd het werkoverleg gemeentelijk (ambtelijk en bestuurlijk) overeind, dit is waardevol.
- Deelname aan professionalsoverleg heeft meerwaarde!
- Hangjongeren: zet BOA's en politie in bij problemen met hangjongeren in de wijk en zorg voor continuïteit in optreden.
- Zorg voor een betaalbare en slimme MFA (van de buurt zelf)

Koudekerk

- Vraagt aandacht voor woningbouw met visie (vergrijzing/ontgroening)
- Pleit voor behoud landschappelijk karakter van de polder = dorp
- Vraagt een gebiedsvisie Landlustweg: hoort er bij + achterland polder
- Waak voor aansluiting met het dorp
- Zorg voor een verkeersveilig en goed milieu
- Behoud historie Koudekerk
- Behoud voorzieningen

- Versterk de sociale structuur
- Ondersteun het netwerk burenondersteuning
- Ondersteun mantelzorgers en respijtzorgers
- Handhaaf de Ridderhof als MFA
- Experimenteer met soepele financiering
- Bevorder samenwerking professional/vrijwilliger (scholing)
- Informeer inwoners via de Groene Hart Koerier
- Zorg voor professionele ondersteuning van vrijwilligers (subsidie / vergunningaanvragen etc)
- Zorg bij aanbesteding sociaal domein voor tussenevaluaties, ruimte voor experimenten in dorpen

Dorpsoverleg Hazerswoude Dorp

- Werk aan oplossen verkeersproblematiek en communiceer helder
- Versterk dorpschart
- Besteed aandacht aan jeugd en jongeren (Het Stek)
- Onderzoek mogelijkheid energievoorziening van het dorp

Wijkcomité Groenendijk

- Behoud ensemble Kerk-Pastorie-Tuin
- Nieuw werklust: in huidige economie "nu of nooit"!

Belangenvereniging Zwammerdam

- Pleit voor een betaalbare MFA
- Vraagt aandacht voor de Damse woonagenda: Elk jaar woningen bouwen/CPO gasloos voor 18-35 jaar: 65 à 100 woningen in de komende 5 jaar
- Bevorder de samenwerking tussen Ipse en het dorp
- Verhoog de openbaar vervoerfrequentie en zorg voor openbaar vervoer in het weekend

VOA/Greenport

- Pleit voor een ondernemersfonds
- Maak dossier parkeren onderdeel van Centrumvisie
- Jaag aan en verbind verschillende thema's en agenda's (ook van andere gemeenten en bijvoorbeeld EDDBA)
- Realiseer 2e Oeververbinding Boskoop, ambitie is 50% minder verkeer op de Zijde
- Pleit voor landingsplekken voor ruimtecontingent, meer dan 50 kavels
- Realiseer snel internet/glasvezel buitengebied en bedrijventerreinen
- Maak centrale huisvesting van arbeidsmigranten mogelijk

Alphen Marketing

- Avifauna, Archeon en Groene Hart zijn imagobepalers, stimuleer wat je hebt!
- Groene stad en Romeinen
- Focus op topevenementen
- Markeer de toegangspoorten
- Pak door en voer de plannen uit
- Zorg voor meer geld door inzet sponsors en subsidies
- Ondersteun Avifauna bij toekomstplannen en ontwikkeling
- Besteed meer aandacht aan educatie en groen
- Ondersteun bij verkrijgen van financiële middelen

Archeon

- Aandacht voor wonen, leven werken
- Bevorder cultuur en toerisme, dit draagt bij aan economie en welzijn

Morgenwijzer

- Morgenwijzer: 23 scholen, 4700 leerlingen, 25 miljoen omzet, 400 medewerkers
- Werk samen in de dorpen tussen katholiek, pc en openbaar onderwijs om de krimp tegen te gaan. Met een goed spreidingsplan onderwijs in de dorpen behouden
- Zorg voor goede gebouwen: kwaliteit moet gericht zijn op het onderwijs van de toekomst
- Zet samen met anderen een goed integraal huisvestingsplan op

- Versterk de gedachte van het Integraal kindcentrum (samenwerking met Junis, Boost en GO)
- Ambitie voor de leeftijd 0-18 jaar: meedoen aan de maatschappij
- Zet samen met de scholen in op groen, natuur en duurzaamheid met Avifauna
- Werk samen met MBO (onderwijsassistent/ pedagogisch medewerkers)
- Werk samen met de PABO's Den Haag en Leiden

MBO Rijnland

- Neem MBO op in de onderwijsparagraaf
- Betrek MBO bij aansluiting jeugdzorg (breidt School@work uit met entree -opleiding)
- Zoek aansluiting met MBO voor innovatieve samenwerking

Gesprekken met de fracties

Van de fracties zijn PvdA, SGP en ChristenUnie op 21 april in gesprek gegaan met de onderhandelaars. De overige fracties verwijzen naar hun inbreng aan de informateur en eerdere gesprekken met de onderhandelaars.

De ChristenUnie vindt dat beginspraak in de gemeente beter moet. Zij willen inzetten op duurzaamheid en tegengaan van voedselverspilling. Een nieuwe locatie voor de voedselbank is nodig. Het tegengaan van armoede is voor hen ook een speerpunt. Waardig ouder worden kan een lokaal thema worden. De omgevingsvisie is straks bepalend als onderlegger voor beleid.

PvdA hecht aan een open bestuurscultuur en transparant samenwerken. De gemeenteraad moet verbinding zoeken met 'buiten'. Meer participatie in de samenleving is van groot belang. Hiervoor moet de verbinding worden gezocht met onder andere de dorpsraden, maatschappelijke partners, cliëntenvertegenwoordigers. Blijvend aandacht voor het collectief versus het individueel belang. PvdA pleit voor het in ere herstellen van het houden van werkbezoeken binnen de gemeente.

SGP ziet de noodzaak in van woningbouw. Wat betreft duurzaamheid zien zij kansen om inwoners meer te stimuleren om duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Fietspaden zijn er voldoende behalve op sommige plekken in Boskoop. Onderzoek naar de mogelijkheid voor een alternatieve fietsverbinding: een rondweg voor de fiets.

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 140172
gemeente@alphenaaandenrijn.nl
www.alphenaaandenrijn.nl